

Osnovna šola Lava



ŠOLSKI RADIO – ALI JE ŠE PRISOTEN V OSNOVNIH ŠOLAH

Raziskovalna naloga

Avtorici:

Lara Pušnik, 7. a

Teja Štingel, 7. a

Mentorica:

Melita Čeh, dipl. vzg.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2023

Osnovna šola Lava



ŠOLSKI RADIO – ALI JE ŠE PRISOTEN V OSNOVNIH ŠOLAH

Raziskovalna naloga

Avtorici:

Lara Pušnik, 7. a

Teja Štingel, 7. a

Mentorica:

Melita Čeh, dipl. vzg.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2023

KAZALO VSEBINE

1. POVZETEK	1
2. ZAHVALA	2
3. UVOD	3
3.1 CILJ RAZISKOVALNE NALOGE.....	3
3.2 HIPOTEZE	3
3.3 METODE DELA.....	4
3.3.1 METODA DELA Z VIRI IN LITERATURO	4
3.3.2 METODA ANKETIRANJA.....	4
3.3.3 METODA OBDELAVE PODATKOV	5
4.1 ZGODOVINA ŠOLSKEGA RADIA.....	5
4.2 ŠOLSKI RADIO DANES	6
5. EMPIRIČNI DEL	7
5.1 ANALIZA ANKET.....	7
5.1.1 STATISTIČNI PODATKI VSEH ANKET	7
5.1.2 ANALIZA ANKETE ZA ŠOLE, KI NIMAJO ŠOLSKEGA RADIA – UČITELJI.....	9
5.1.3 ANALIZA ANKETE ZA ŠOLE, KI NIMAJO ŠOLSKEGA RADIA – UČENCI	11
5.1.4 ANALIZA ANKETE ZA ŠOLE, KI IMAJO ŠOLSKI RADIO – UČITELJI.....	13
5.1.5 ANKETE ZA ŠOLE, KI IMAJO ŠOLSKI RADIO – UČENCI	16
5.2 REZULTATI IN RAZPRAVA	17
6. ZAKLJUČEK	19
7. VIRI IN LITERATURA.....	20
8. IZJAVA	21

KAZALO TABEL IN GRAFOV

TABELA IN GRAF 1: SPOL ANKETIRANIH UČITELJEV.	8
TABELA IN GRAF 2: SPOL ANKETIRANIH UČENCEV.	8
TABELA IN GRAF 3: RAZRED, KI GA OBISKUJEJO UČENCI.	8
TABELA IN GRAF 4: SEZNANJENOST Z DELOVANJEM ŠOLSKEGA RADIA –	9
TABELA IN GRAF 5: UVEDBA ŠOLSKEGA RADIA – ŠOLE, KI NIMAJO ŠOLSKEGA RADIA.....	9
TABELA IN GRAF 6: KORISTNOST ŠOLSKEGA RADIA – ŠOLE,	10
TABELA IN GRAF 7: SEZNANJENOST Z DELOVANJEM - ŠOLE,	12
TABELA IN GRAF 8: UVEDBA ŠOLSKEGA RADIA - ŠOLE, KI NIMAJO	12
TABELA IN GRAF 9: KORISTNOST ŠOLSKEGA RADIA - ŠOLE, KI	13
TABELA IN GRAF 10: ČAS DELOVANJA ŠOLSKEGA RADIA - ŠOLE, KI IMAJO	14
TABELA IN GRAF 11: POGOSTOST PREDVAJANJA ŠOLSKEGA RADIA - ŠOLE, KI	14
TABELA IN GRAF 12: KORISTNOST ŠOLSKEGA RADIA - ŠOLE,	15
TABELA IN GRAF 13: ALI JE UČENCEM VŠEČ, DA IMAJO ŠOLSKI RADIO -	16
TABELA IN GRAF 14: KORISTNOST ŠOLSKEGA RADIA - ŠOLE,	17

KAZALO SLIK

SLIKA 1: PRVI SLOVENSKI RADIO SAVICA 63 (LETO 1957)	5
SLIKA 2: PRIMER PROGRAMA ŠOLSKEGA RADIA, OBJAVLJENEGA V ČASOPISU	6

1. POVZETEK

V raziskovalni nalogi *Šolski radio – ali je še prisoten na osnovnih šolah* sva se osredotočili na prisotnost šolskega radia na osnovnih šolah celjske regije. Zanimalo naju je, koliko je radio na osnovnih šolah prisoten in kaj o njem menijo učenci in učitelji, ki ga poslušajo.

S pomočjo ankete, ki sva jo poslali na 28 osnovnih šol celjske regije, sva prišli do zanimivih rezultatov. Anketirali sva učitelje razrednega in predmetnega pouka ter učence od 6. do 9. razreda. Poleg informacije, ali je na šolah šolski radio še prisoten, naju je zanimalo tudi, ali se jim zdi koristen. Za tiste šole, ki šolskega radia nimajo, pa naju je zanimalo, ali bi ga želeli imeti in zakaj.

Najina tema je koristna in zanimiva, zanimivo je bilo zbirati rezultate ankete in primerjati najina pričakovanja s končnimi rezultati. Pridobitve izidov so potrdile najino razmišljanje, da je šolski radio za učitelje in učence tistih šol, ki ga imajo, koristen in ga z veseljem poslušajo.

Ključne besede: šolski radio, osnovna šola, koristnost radia.

ABSTRACT

In the research *School Radio – Is It Still Present in Primary School*, we focused on the presence of school radio in the primary schools of Celje region. We wanted to know if the radio is present in primary schools and what the pupils and teachers who listen to it think about it.

With the help of a survey sent to 28 elementary schools in Celje region, we came up with impressive results. We interviewed teachers and students from grades 6 to 9. In addition to whether school radio is still present in their schools, we also wanted to know if they find it useful. For schools without the school radio, we wanted to find out if they wish to have it and why.

We found our topic captivating, and it was interesting to collect the survey results and compare our expectations with the final results. The results confirmed our expectations that the school radio is useful to the teachers and pupils of schools that have it, and they are happy to listen to it.

Key words: school radio, primary school, usefulness of radio

2. ZAHVALA

Najprej bi se radi zahvalili ena drugi, saj sva si stali ob strani ter si pomagali med pisanjem in analiziranjem anket. Nato bi se zahvalili najini mentorici, gospe Meliti Čeh za vso pomoč, vztrajnost in podporo. Zahvalili bi se tudi lektorici, gospe Tjaši Gerčar in gospe Klavdiji Čelik ter naši koordinatorki, gospe Vanji Ocvirk Karner. Posebno zahvalo namenjava vsem, ki so sodelovali pri najini anketi in z nama delili svoje razmišljanje.

3. UVOD

Pred začetkom pisanja raziskovalne naloge o šolskem radiu nisva kaj dosti vedeli. Vedeli sva, da ga nekatere šole imajo, da se prek njega predvaja glasba in da je za otroke koristen, ker se tako za kratek čas sprostijo med poukom. Med samim pisanjem naloge, sva ugotovili, da je šolski radio lahko tudi nekaj več kot le poslušanje glasbe in nekajminutno "prikrajsanje" pouka.

Naša šola zaenkrat šolskega radia nima. Občasno se predvaja proslava, ki se je prakticirala bolj v času korona epidemije, ker se učenci in zaposleni nismo smeli masovno zadrževati v istem prostoru. Vendar upava, da se bo to v bližnji prihodnosti spremenilo.

Pri pisanju naloge naju je zanimalo, koliko osnovnih šol celjske regije ima šolski radio. Tudi na naši šoli si želimo šolski radio, predvsem učenci. In ko nama je učiteljica povedala o raziskovalni nalogi *Šolski radio – ali je še prisoten*, sva se takoj strinjali in želeli sodelovati. Všeč mi je, da sva se tako odločili, saj sva izvedeli veliko novih informacij o šolskem radiu in tudi o njegovi izjemni zgodovini.

Svoje delo, ugotovitve, razmišljanja in cilje sva opisali v nadaljevanju. Pisanje raziskovalne naloge nama ni delalo težav. Najbolj naju je skrbela odzivnost anketirancev, vendar so odgovori, ki sva jih pridobili, odvrgli najine dvome in pripomogli k rešitvi zastavljenega cilja.

3.1 CILJ RAZISKOVALNE NALOGE

Pred pisanjem raziskovalne naloge sva si zastavili cilj, da raziščeva, v koliko osnovnih šolah celjske regije je šolski radio sploh še prisoten. Pred anketo sva izvedeli, da je bil šolski radio v časih, ko so osnovno šolo obiskovali naši starši in učitelji, bolj pogost kot danes. Najbrž zaradi tega, ker je današnji urnik obsežnejši kot včasih. Učenci in učitelji so imeli takrat več priložnosti za sprostitev med poukom.

Poleg prisotnosti šolskega radia naju je zanimalo tudi, ali se učiteljem in učencem zdi šolski radio koristen in zakaj. Prav tako naju je zanimalo mnenje tistih učiteljev in učencev, ki šolskega radia nimajo, predvsem, če bi ga radi imeli in zakaj.

3.2 HIPOTEZE

Ob začetku raziskovalne naloge sva postavili štiri hipoteze, ki sva jih potrdili ali zavrgli s pomočjo ankete:

H1: Šolski radio v osnovnih šolah v večini ni prisoten oz. se ga šole ne poslužujejo.

H2: Šolski radio se zdi bolj koristen učencem kot učiteljem.

H3: Učitelji in učenci osnovnih šol, ki nimajo šolskega radia, bi si ga v večini želeli imeti.

H4: Učitelji in učenci osnovnih šol, ki nimajo šolskega radia, so seznanjeni z njegovim delovanjem in namenom.

3.3 METODE DELA

Pri raziskovalnem delu sva se odločili za naslednje metode dela:

- metoda dela z viri in literaturo;
- metoda anketiranja;
- metoda obdelave podatkov.

3.3.1 METODA DELA Z VIRI IN LITERATURO

Pri raziskovalni nalogi sva začeli z metodo dela z viri in literaturo, vendar sva pri iskanju teh naleteli na manjšo težavo, ker je na to temo zelo malo literature. Pri izbiri literature sva si pomagali s knjižnico, spletom ter različnimi članki in brošurami. Pri tem sva se držali načela, da sva literaturo iskali pri zanesljivih virih (knjigah in internetnih straneh) in ne pri nezanesljivih člankih ali nezanesljivih spletnih straneh. V veliko pomoč nama je bila tudi mentorica, ki je na podlagi svojih izkušenj povedala, kakšne so prednosti in slabosti šolskega radia.

3.3.2 METODA ANKETIRANJA

Za pridobitev rezultatov ankete sva uporabili metodo anketiranja. Pomagali sva si s spletno aplikacijo 1ka. Pripravili sva štiri vprašalnike, ki sva jih ločili glede na to, ali šola ima šolski radio ali ne in glede na to, ali gre za učence ali učitelje. Vprašanja anket so bila zaprtega in odprtega tipa. Svoje ankete sva poslali na 28 osnovnih šol celjske regije, kar je skupaj 336 oseb.

3.3.3 METODA OBDELAVE PODATKOV

Pridobljene podatke s pomočjo anket sva pregledali in natančno obdelali. Za obdelavo podatkov sva uporabili program Microsoft Excel, podatke pa sva prikazali grafično in tabelarično. Vse pridobljene podatke sva tudi opisali.

4. TEORETIČNI DEL

Šolski radio je s strani otrok nekaj dobrega. Zaznavajo ga kot aktivnost za sproščanje, nekaj kar bi radi imeli, zabavni program, pozitivna aktivnost ... Seveda, si ga večina zelo želi (za njih je dober/koristen in jim je všeč). Nekateri menijo, da bi lahko vplival na njihovo izobraževanje ter učenje in zaradi tega jim ta ideja ni preveč všeč.

4.1 ZGODOVINA ŠOLSKEGA RADIA

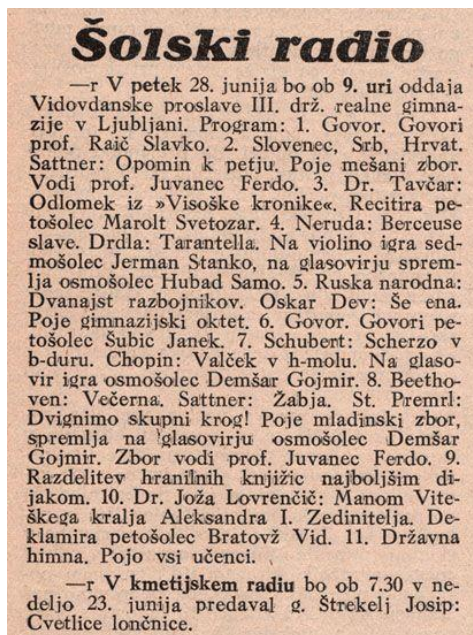
Šolski radio obstaja že kar nekaj časa. Na spletni strani *Slovenskega šolskega muzeja* je zapisano, da šolski radio v Sloveniji obstaja že približno od leta 1931. Takrat so šole redko kupile radio ali pa so ga prinesli učitelji, kjer so na njih predvajali programe z radia Ljubljana. Na isti spletni strani je navedeno tudi, da so v nekaterih državah namensko izdelovali radijske sprejemnike za oddajanje le šolskega radia (Avstrija, Nemčija, Madžarska).



Slika 1: Prvi slovenski radio Savica 63 (leto 1957)

Začetki šolskega radia so bili takšni, da so številni ustvarjalci (režiserji, scenaristi, igralci, napovedovalci in nastopajoči iz raznih šol ter tonski mojstri) iz leta v leto razvijali in ustvarjali poučne oddaje šolskega radia. Tako so oddaje prek radijskih valov prispele do radijskih sprejemnikov v šole k učencem. (Šolski radio skozi čas.)

»Šolski radio se je izkazal kot dober učni pripomoček predvsem pri pouku zemljepisa, naravoslovja, materinščine, književnosti, zgodovine in glasbe. V marsikateri razred je prinesel svežino, veselje, nova znanja in izkušnje ter pripomogel k boljši kvaliteti učenja.« (Šolski radio skozi čas).



Slika 2: Primer programa šolskega radia, objavljenega v časopisu

Kot navaja avtorica Pirc (2005) se je zgodnji radio zelo hitro začel zavedati svoje vzgojno-izobraževalne vloge. Tako so bile mladini namenjene šolske ure, pripravljene v sodelovanju s predstavniki šolskih oblasti. Radijske oddaje naj bi bile v podporo šolskemu sistemu in naj bi pomenile popestritev pouka, vendar pa so bile pri šolski uri na programu samo neoporečne plošče.

4.2 ŠOLSKI RADIO DANES

Danes ima vsaka šola posebej svoj prostor, kjer se učenci pripravijo na predvajanje šolskega radia. Šolski radio poteka prek ozvočenja, da ga lahko slišijo vsi v šoli. Namenjen je predvsem učencem za njihovo sprostitev, sprotno informiranje in aktualne novice.

Šolski radio je danes bolj prisoten kot v preteklosti, saj je lažje dostopen in želi si ga veliko šol. Četudi ga imajo šole samo dva- do trikrat na leto, se to učencem zdi zelo zanimivo in želijo biti vključeni v ta projekt. Učenci zdaj sami urejajo program za šolski radio, na podlagi tega kar se dogaja oz. tega ker se je dogajalo. Šolski radio se je od začetka do danes izjemno moderniziral in razvil. Učitelji in učenci zelo podpirajo šolski radio, saj jih umiri in napolni s pozitivno energijo in dobrim vzdušjem.

Šolski radio je koristen tudi zato, ker je vsebina prilagojena vsaki šoli posebej ter njenim učencem in zaposlenim. Vsekakor se morajo ustvarjalci šolskega radia zavedati, da mora biti vsebina pripravljena strokovno in odgovorno, nikoli pa dolgočasno. Oddaje morajo biti prijetne in spremenljive za uho (Pirc, 2005). Avtorica (prav tam) tako poudarja, da radio nehote in nevsiljivo uči otroke ter mladino ne le govoriti, ampak tudi poslušati.

Sva mnenja, da se skozi čas tudi v naših šolah število šolskih radiev manjša. Predvsem zato, ker je danes dela v šoli več, urniki so zelo natrpani, učenci in učitelji pa imajo vedno več snovi, ki je morajo predelati. Zato sva se z raziskovalno nalogo želeli prepričati, da se motiva in upava, da je vseeno na šolah več šolskega radia.

5. EMPIRIČNI DEL

V empiričnem delu bova najprej analizirali ankete, podali rezultate anket, potrdili oz. zavrgli najine hipoteze in opredelili, ali je bil cilj raziskovalne naloge dosežen.

5.1 ANALIZA ANKET

Za pridobitev rezultatov sva uporabili način anketiranja, ki sva ga izvedli s pomočjo spletne aplikacije 1ka. Za anketo sva se osredotočili na osnovne šole celjske regije. Za sodelovanje sva prosili 28 osnovnih šol celjske regije. Sestavili sva štiri ankete, ki so se delile na osnovne šole, ki imajo šolski radio, in na tiste, ki ga nimajo. Vprašanja so bila kratka, razumljiva, odprtega in zaprtega tipa ter anonimna.

Vsako šolo sva prosili, da anketo izpolni šest učiteljev, trije z razredne in trije s predmetne stopnje. S tem sva želeli pridobiti razmišljanje učiteljev z različnih področij. Prav tako sva v anketo vključili učence, in sicer z vsake šole šest učencev, od 6. do 9. razreda. Tako je bilo skupaj anketirancev 336. Anketo je izpolnilo 109 oseb, kar je približno 32,44% vseh anketirancev. Največ, kar 86 oseb (78,90%) je bilo takšnih, ki na osnovni šoli imajo šolski radio, 23 oseb (21,10%) pa teh, ki šolskega radia nimajo.

5.1.1 STATISTIČNI PODATKI VSEH ANKET

- *Spol učitelji*

Pri anketiranju je sodelovalo 60 oseb, od tega trije učitelji (5,00%) in 57 učiteljic (95,00%).

SPOL	Število	%
Moški	3	5,00
Ženske	57	95,00
Skupaj	60	100

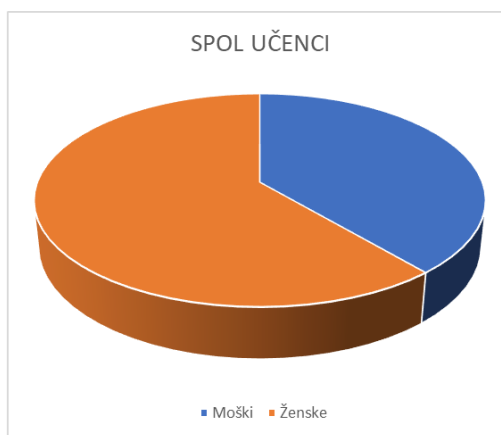
Tabela in graf 1: Spol anketiranih učiteljev.

- Spol učenci

Pri anketiranju je sodelovalo 49 oseb, od tega 19 učencev (38,78%) in 30 učenk (61,22%).

SPOL	Število	%
Moški	19	38,776
Ženske	30	61,224
Skupaj	49	100

Tabela in graf 2: Spol anketiranih učencev.

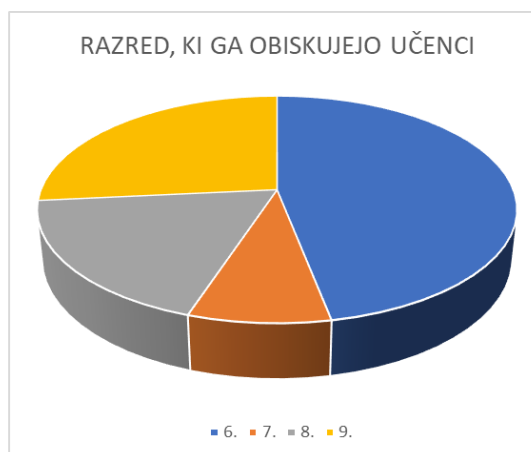


- Razred, ki ga obiskujejo učenci

Od 49 učencev je 23 učencev (46%), ki obiskujejo 6. razred, štirje učenci (8,16%), ki obiskujejo 7. razred, devet učencev (18,37%) 8. razred in 13 učencev (26,53%) 9. razred.

Razred	Število	%
6.	23	46,939
7.	4	8,1633
8.	9	18,367
9.	13	26,531
Skupaj	49	100

Tabela in graf 3: Razred, ki ga obiskujejo učenci.



5.1.2 ANALIZA ANKETE ZA ŠOLE, KI NIMAJO ŠOLSKEGA RADIA – UČITELJI

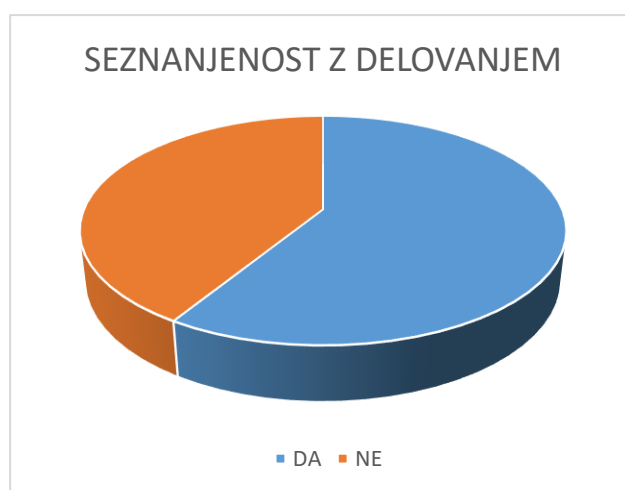
Prva anketa je bila namenjena učiteljem osnovnih šol, ki nimajo šolskega radia. Pri anketi je sodelovalo 17 oseb, dva učitelja (11,76%) in 15 učiteljic (88,24%). V nadaljevanju so analizirani rezultati.

Vprašanje: Ali ste seznanjeni z delovanjem šolskega radia

Na vprašanje, ali so učitelji seznanjeni z delovanjem šolskega radia, je 10 učiteljev (58,82%) odgovorilo, da so seznanjeni z delovanjem, sedem učiteljev (41,18%) pa z njegovim delovanjem ni seznanjeno.

Seznanjenost z delovanjem	Število	%
Da	10	58,82
Ne	7	41,18
Skupaj	17	100

Tabela in graf 4: Seznanjenost z delovanjem šolskega radia – šole, ki nimajo šolskega radia (učitelji).

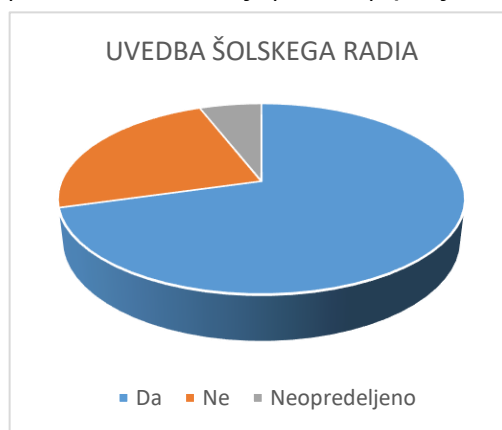


Vprašanje: Ali si želite, da bi na vaši šoli uvedli šolski radio? Prosim, utemeljite vaš odgovor.

Na vprašanje, ali si želijo, da bi na njihovi šoli uvedli šolski radio je 12 učiteljev (70,59%) odgovorilo z da, štirje učitelji (23,53%) z ne, en učitelj (5,88%) pa je bil neopredeljen.

Uvedba šolskega radia	Število	%
Da	12	70,59
Ne	4	23,53
Neopredeljeno	1	5,88
Skupaj	17	100

Tabela in graf 5: Uvedba šolskega radia – šole, ki nimajo šolskega radia (učitelji).



Utemeljitev, zakaj si želijo ali ne želijo uvedbe šolskega radia, so se nekateri odgovori ponavljali oz. so bili med seboj zelo podobni, zato sva navedli tiste, ki se med seboj razlikujejo (da se odgovori ne ponavljajo).

Tisti učitelji, ki si želijo uvedbe šolskega radia, so navedli naslednje razloge:

- Da, vendar samo na razredni stopnji, da se lahko malo sprostijo.
- Učence bi tako spodbudili k spoznavanju različnih medijev, ne le spleta.
- Prinaša aktualno dogajanje na šoli in med učenci.
- Tako bi se lahko med poukom učenci in učitelji malo sprostili, prisluhnili dobri glasbi ter zanimivim novicam, ki bi vsebovale tako šolsko tematiko kot tudi globalno vsebino.
- Popestrilo bi pouk in učencem bi predstavili še druge aktivnosti.
- Ustvaril bi bolj sproščeno vzdušje.
- Učenci bi imeli odgovorno nalogo pripravljati različne novice, prispevke.

Pri učiteljih, ki ne želijo uvesti šolskega radia v njihovo šolo, dva učitelja nista utemeljila svojega odgovora, dva pa sta podala spodnja razloga:

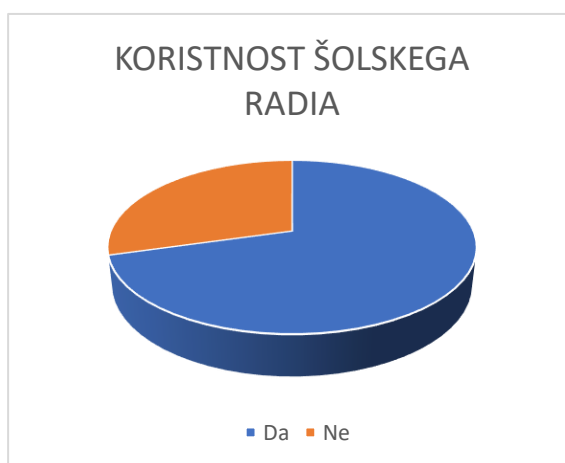
- Ker že tako ali tako učenci težko držijo pozornost pri pouku.
- Ker moti moj pouk, med odmori pa ga učenci ne bi poslušali.

Vprašanje: Ali se vam zdi, da bi šolski radio bil za vaše učence in zaposlene koristen ali nekoristen? Prosim, utemeljite vaš odgovor.

Pri tem vprašanju je 12 učiteljev (70,59%) odgovorilo, da bi bil šolski radio koristen tako za učence kot ostale zaposlene, pet učiteljev (29,41%) pa se je opredelilo, da bi bil šolski radio nekoristen.

Koristnost	Število	%
Da	12	70,59
Ne	5	29,41
Skupaj	17	100

Tabela in graf 6: Koristnost šolskega radia – šole, ki nimajo šolskega radia (učitelji).



Utemeljitev, ali se jim zdi, da bi šolski radio bil za njihove učence in zaposlene koristen ali nekoristen, so se nekateri odgovori ponavljali oz. so bili med seboj zelo podobni, zato sva navedli tiste, ki se med seboj razlikujejo (da se odgovori ne ponavljajo).

Tisti učitelji, ki se jim zdi, da bi šolski radio bil za njihove učence in zaposlene koristen, so navedli naslednje razloge:

- Učenci bi se zabavali, sprostili, uživali, razbremenili, izvedeli kaj novega.
- Učenci bi lahko sooblikovali program, se urili v pravilnem in razločnem govoru, se zabavali ob ustvarjanju oddaje ali le njenem spremljanju. Zaposlenim bi šolski radio dal nov in predvsem drugačen pogled na to, kako šolo in vse, kar se dogaja v šoli, vidijo oz. dojemajo učenci. Prepričana sem, da bi nas pogosto zelo presenetili.
- Ustvarjanje oddaj bi vneslo med učence ustvarjalni duh in sprotne informacije o pomembnih zadevah.
- Učenci bi bili na takšen način med poukom občasno razbremenjeni, pridobili bi pomembne informacije, ki se tičejo njihove šole, prav tako pa bi prisluhnili informacijam širšega spektra. Učitelji bi lahko učence na zabaven način informirali o aktualnih zadevah, se prav tako razbremenili.
- Koristen za afirmacijo učencev.
- Koristen zaradi informacij, aktualnih zadev, zabave.

Pri učiteljih, ki se jim zdi, da bi šolski radio bil za njihove učence in zaposlene nekoristen, so navedli naslednje razloge:

- Uporaben za sestavljalce.
- Zaradi motnje pozornosti med poukom.
- Ne vem, kakšen bi bil za ostale, zame bi bil nekoristen.
- Nihče ne posluša.

5.1.3 ANALIZA ANKETE ZA ŠOLE, KI NIMAJO ŠOLSKEGA RADIA – UČENCI

Druga anketa je bila namenjena učencem osnovnih šol, ki nimajo šolskega radia. Pri anketi je sodelovalo šest oseb, en učenec (16,67%) in pet učenk (83,33%). Med anketiranimi je bil en učenec (16,67%), ki obiskuje 6. razred, dva učenca (33,33%), ki obiskujeta 7. razred in trije učenci (50%), ki obiskujejo 9. razred. V nadaljevanju so analizirani rezultati.

Vprašanje: Ali si seznanjen/a z delovanjem šolskega radia?

Na vprašanje, ali so učenci, ki na šoli nimajo šolskega radia seznanjeni z njegovim delovanjem, so štirje učenci (66,67%) odgovorili, da so seznanjeni, dva učenca (33,33%) pa, da z njegovim delovanjem nista seznanjena.

Seznanjenost z delovanjem	Število	%
DA	4	66,67
NE	2	33,33
SKUPAJ	6	100

Tabela in graf 7: Seznanjenost z delovanjem - šole, ki nimajo šolskega radia (učenci).

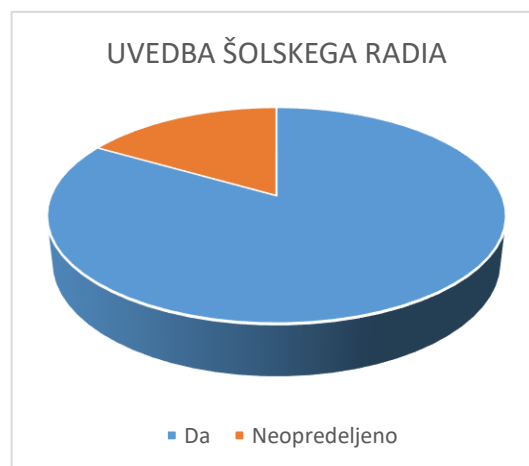


Vprašanje: Ali si želiš, da bi na vaši šoli uvedli šolski radio? Prosim, utemelji svoj odgovor.

Na vprašanje, ali si želijo, da bi na njihovi šoli uvedli šolski radio je pet učencev (83,33%) odgovorilo z da, en učenec (16,67%) pa na to vprašanje ni odgovoril.

Uvedba šolskega radia	Število	%
Da	5	83,33
Neopredeljeno	1	16,67
Skupaj	6	100

Tabela in graf 8: Uvedba šolskega radia - šole, ki nimajo šolskega radia (učenci).



Utemeljitev, zakaj si želijo šolskega radia so sledeče:

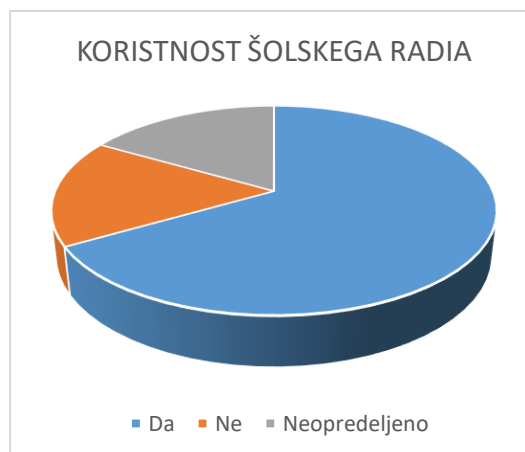
- Ker bi nas malo sprostil.
- Fino bi bilo, ker bi tako izvedeli tedenske novice, uspešne tekmovalce in kaj se pripravlja vnaprej.
- Ker smo bolj informirani.
- Veliko bolj bi bilo zanimivo.
- Med odmori bi imeli glasbo, sproti bi izvedeli novice.

Vprašanje: Ali se ti zdi, da bi šolski radio bil za učence in zaposlene koristen ali nekoristen? Prosim, utemelji svoj odgovor.

Pri tem vprašanju so štirje učenci (83,33%) odgovorili z da, da bi bil šolski radio koristen, en učenec (16,67%) pa na to vprašanje ni odgovoril.

Koristnost	Število	%
Da	4	80,00
Ne	1	20,00
Neopredeljeno	1	20,00
Skupaj	5	100

Tabela in graf 9: Koristnost šolskega radia - šole, ki nimajo šolskega radia (učenci).



Učenci, ki se jim zdi, da bi šolski radio bil koristen za učence in zaposlene, so svoj odgovor utemeljili s spodnjimi razlogi:

- Ker bi vrteli tudi glasbo za sprostitev med odmori.
- Ob njem bi se malo sprostili.
- Izvedeli bi več stvari.
- Sproti bi izvedeli aktualne novice, veliko bi se naučili o novinarstvu.

Učenec, ki se mu zdi, da bi šolski radio bil za učence in zaposlene nekoristen, je navedel naslednji razlog:

- Za učitelje na predmetni stopnji to ni izvedljivo.

5.1.4 ANALIZA ANKETE ZA ŠOLE, KI IMAJO ŠOLSKI RADIO – UČITELJI

Tretja anketa je bila namenjena učiteljem osnovnih šol, ki imajo šolski radio. Pri anketi je sodelovalo 43 oseb, en učitelj (12,33%) in 42 učiteljic (97,67%). Od tega je 21 učiteljev (48,88%) razredne stopnje, 21 učiteljev (48,88%) predmetne stopnje in en učitelj (2,33%), ki se je opredelil pod razno. V nadaljevanju so analizirani rezultati.

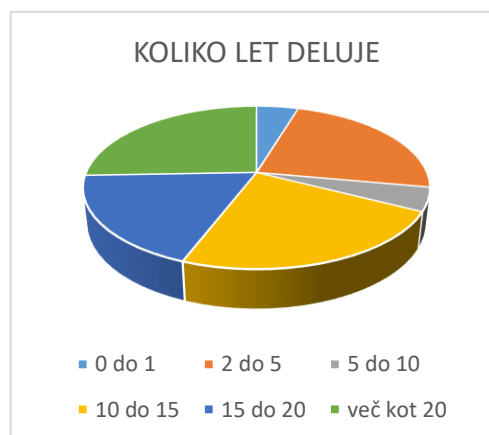
Vprašanje: Koliko let že deluje šolski radio na vaši šoli?

Najprej sva želeli dobiti podatek, koliko let že deluje šolski radio na šolah. Zanimivo je, da je od vseh odgovorov največ takih šol, ki imajo šolski radio že več kot 20 let.

Dve šoli (4,65%) imata šolski radio od 0 do 1 leto, 10 šol (23,25%) ima šolski radio od 2 do 5 let, 2 šoli (4,65%) imata šolski radio od 5 do 10 let, 10 šol (23,25%) od 10 do 15 let, 8 šol (18,60%) od 15 do 20 let in kar 11 šol (25,58%) ima šolski radio več kot 20 let.

KOLIKO LET DELUJE	Število	%
0 do 1	2	4,65
2 do 5	10	23,26
5 do 10	2	4,65
10 do 15	10	23,26
15 do 20	8	18,60
več kot 20	11	25,58
Skupaj	43	100

Tabela in graf 10: Čas delovanja šolskega radia - šole, ki imajo šolski radio (učitelji).

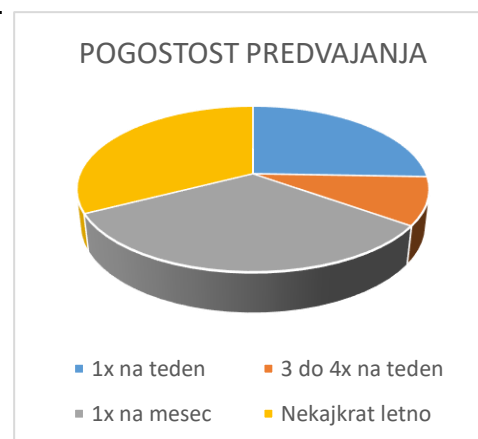


Vprašanje: Kako pogosto se šolski radio predvaja?

Na vprašanje, kako pogosto se na njihovih šolah predvaja šolski radio je 11 šol (25,58%) odgovorilo, da se predvaja enkrat na teden, štiri šole (9,30%) so odgovorile dva- do trikrat na mesec, 14 šol (32,56%) ga predvaja enkrat na mesec, 14 šol (32,56%) pa nekajkrat letno (ob posebnih priložnostih).

Pogostost predvajanja	Število	%
1x na teden	11	25,58
3 do 4x na teden	4	9,30
1x na mesec	14	32,56
Nekajkrat letno	14	32,56
Skupaj	43	100

Tabela in graf 11: Pogostost predvajanja šolskega radia - šole, ki imajo šolski radio (učitelji).



Vprašanje: Ali se vam zdi, da je vaš šolski radio za učence in zaposlene koristen ali nekoristen? Prosim, utemeljite svoj odgovor.

Odgovori na to vprašanje so nas zelo presenetili, saj je kar 40 učiteljev (93,02%) mnenja, da je za njihove učence in zaposlene šolski radio koristen, en učitelj meni, da je šolski radio koristen le za učence, za učitelje pa je v napoto. Dva učitelja sta napisala, da se na predmetni stopnji na njihovi šoli šolskega radia ne sliši. Te tri učitelje (6,98%) sva šteli pod odgovor nekoristen za vse.

Koristnost	Število	%
Da	40	93,02
Ne za vse	3	6,98
Skupaj	43	100

Tabela in graf 12: Koristnost šolskega radia - šole, ki imajo šolski radio (učitelji).



Utemeljitev, ali se jim zdi, da bi šolski radio bil za njihove učence in zaposlene koristen ali nekoristen, so se nekateri odgovori ponavljali oz. so bili med seboj zelo podobni, zato sva navedli tiste, ki se med seboj razlikujejo (da se odgovori ne ponavljajo):

- Popestri šolski vsakdan.
- Posredovane so pomembne informacije o preteklih ali prihajajočih dogodkih, dosežkih učencev ...
- Ponuja informacije o življenju in delu v šoli, informira o kakšnih zanimivostih, zabava ipd.
- Učenci pripravijo vsebine, ki so za njih zanimive.
- Za starejše učence je koristen zaradi ustvarjalnega procesa, mlajšim je zanimivo slišati starejše, ki jih prepoznajo.
- Koristen za učence, saj izvedo kaj novega, poslušajo glasbo. Učiteljem je v napoto, saj jim vzame nekaj minut pouka.
- Popestritev pouka, sprostitev med poukom, sodelovanje različnih učencev, možnost nastopanja
- Pripravljamo tudi tematske oddaje, ne le vrtimo glasbo.
- Popestri odmor, hkrati pa učenci izvejo kaj novega. Težava je le v tem, da ni popolne tišine, ker je to med odmori.
- Učence seznanjajo s pomembnimi dogodki, popestri jim odmor, še posebej kvalitetne so tematske oddaje s katerimi obeležimo praznike ali kakšne druge pomembne dneve/dogodke.
- Sodelujejo učenci, ki radi nastopajo. Ostale učence seznanja z aktualnimi dogodki, jih motivira za določene dejavnosti. Šolski radio postaja okno v svet naše šole. Z veseljem ga pričakujemo. Tako učitelji kot učenci z zanimivimi intervjuji nagovarjajo vse na šoli. Vedno več učencev želi sodelovati.
- Ponudi aktualne informacije, angažira učence, da sodelujejo na različne načine, sošolci temu z veseljem prisluhnejo, privlačen je zaradi nagradnega vprašanja, kjer je treba malo nakravžlati možgančke, nagrajenec si izbere glasbeno željo ...
- Voditelji šolskega radia urijo retorične spretnosti, učijo se medsebojnega sodelovanja in z nastopanjem si krepijo samozavest.

- Mlade spodbuja k ustvarjalnosti.

5.1.5 ANKETE ZA ŠOLE, KI IMAJO ŠOLSKI RADIO – UČENCI

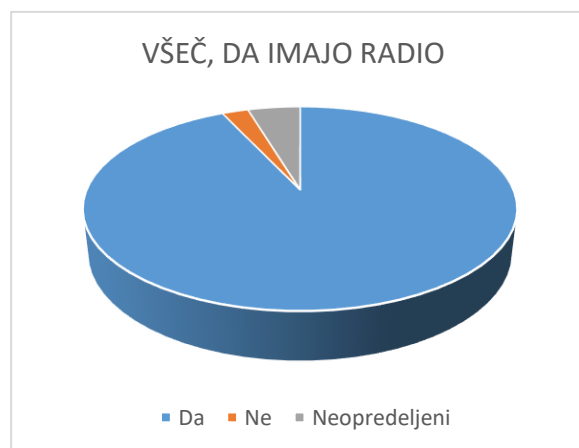
Četrta anketa je bila namenjena učencem osnovnih šol, ki imajo šolski radio. Pri anketi je sodelovalo 43 oseb, 18 učencev (41,86%) in 25 učenk (58,14%). Od tega je 22 učencev (51,16%), ki obiskujejo 6. razred, dva učenca (4,65%), ki obiskujeta 7. razred, devet učencev (20,93%), ki obiskujejo 8. razred in 10 učencev (23,26%), ki obiskujejo 9. razred. V nadaljevanju so analizirani rezultati.

Vprašanje: Ali ti je všeč, da imate šolski radio? Svoj odgovor utemelji.

Ob tem vprašanju je 40 učencev (93,02%) odgovorilo, da jim je všeč, da imajo šolski radio, en učenec (2,33%) je bil neopredeljen (mu je in mu ni všeč), dva učenca (4,65%) na to vprašanje nista odgovorila.

Všeč, da imajo radio	Število	%
Da	40	93,02
Ne	1	2,33
Neopredeljeni	2	4,65
Skupaj	43	100

Tabela in graf 13: Ali je učencem všeč, da imajo šolski radio - šole, ki imajo šolski radio (učenci).



Učencem je v večini všeč, da na njihovi šoli predvajajo šolski radio. Utemeljitev so se ponavljale oz. so si bile med seboj zelo podobne, zato sva navedli tiste, ki se med seboj razlikujejo (da se odgovori ne ponavljajo):

- Da lahko med odmori poslušam glasbo.
- Tisti dan je bolj zabaven.
- Ker tudi sama sodelujem v njem.
- Z njim nas seznanijo s šolskimi novicami in podobnim.
- S tem izvemo tedensko dogajanje na šoli.
- Tako se razširijo različne novice.
- Takrat je malica zabavnejša in ne dolgočasna.
- Všeč mi je, ker je v njem veliko glasbe in se lahko tudi malo sprostimo.

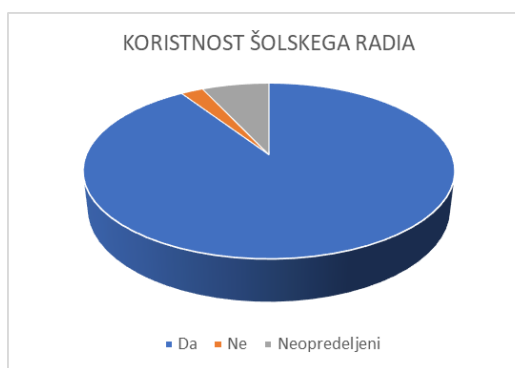
- Saj mi je zanimivo poslušati o aktualnih dogodkih na naši šoli ter slišati/čestitati ostalim učencem za dosežke, vseh so mi tudi nagradna vprašanja; jaz jih ne rešujem. Moti me to, da učenci, ki berejo, ne berejo dovolj tekoče, govorijo zelo prehitro ter preveč tiho. Seveda, je kriva tudi slaba oprema naše šole.

Vprašanje: Ali se ti zdi, da je vaš šolski radio za učence in zaposlene koristen ali nekoristen? Prosim, utemelji svoj odgovor.

Na vprašanje, ali se jim zdi šolski radio koristen je 39 učencev (90,70%) odgovorilo, da se jim zdi koristen, en učenec (2,33%) je odgovoril z ne, trije učenci (6,98%) pa so bili neopredeljeni.

Koristnost	Število	%
Da	39	90,70
Ne	1	2,33
Neopredeljeni	3	6,98
Skupaj	43	100

Tabela in graf 14: Koristnost šolskega radia - šole, ki imajo šolski radio (učenci).



Ker se nekatere utemeljitve ponavljajo, sva navedli tiste, ki se med seboj razlikujejo (da se odgovori ne ponavljajo):

- Takrat se vsi sprostimo, zabavamo, imamo malo odmora od napornega pouka.
- Berejo se novice, učenci izvedo več potrebnih in koristnih informacij, aktualne informacije.
- Je najlažji način prenašanja različnih novic, sporočil ...
- Malo nekoristen, saj se pri njem ne dela veliko. Ne naučiš se kaj veliko novega, je pa vseeno super izkušnja.

5.2 REZULTATI IN RAZPRAVA

Delo z raziskovalno nalogo je potekalo kot je bilo načrtovano. Res je, da sva upali, da bo na ankete odgovorilo več anketirancev, saj je anketa kratka in enostavna. Sva pa vseeno zelo zadovoljni z rezultati, ki sva jih pridobili. S temi rezultati sva dobili odgovor na najin zastavljen cilj in hipoteze. Vseeno si želiva, da bi na vseh osnovnih šolah Slovenije bil prisoten šolski radio, kjer učenci razvijajo tudi kaj več, kot samo poslušanje glasbe in krajšanje šolskih ur.

V nadaljevanju raziskovalne naloge bova najine hipoteze potrdili ali zavrgli in opisali rezultate raziskovalnega cilja.

H1: Šolski radio v osnovnih šolah v večini ni prisoten oz. se ga šole ne poslužujejo.

Najina prva hipoteza ni bila ne zavržena in ne potrjena. Takšnega mnenja sva zato, ker je pri anketi sodelovalo premalo anketirancev, zato ne moreva trditi, da je ali ni v šolah celjske regije šolski radio prisoten. Hipotezo bi lahko zavrgli ali potrdili, če bi na anketo odgovorilo več kot 50% anketirancev. Zato sva za naslednje tri hipoteze uporabili rezultate analize anket. Lahko pa potrdiva, da je pri večini anketirancev šolski radio v osnovnih šolah prisoten.

H2: Šolski radio se zdi bolj koristen učencem kot učiteljem.

Najina druga hipoteza je zavržena, saj si radio enako močno želijo učitelji in učenci anketiranci.

H3: Učitelji in učenci osnovnih šol, ki nimajo šolskega radia, bi si ga v večini želele imeti.

Najina tretja hipoteza je potrjena. Presenetilo naju je to, da si na šolah, kjer nimajo šolskega radia, učitelji želijo tega, da bi učence malo razbremenili, jim popestrili urnik ter omogočili poslušanje glasbe, novic, zanimivih dejstev in aktualnih dogajanj.

H4: Učitelji in učenci osnovnih šol, ki nimajo šolskega radia, so vseeno seznanjeni z njegovim delovanjem in namenom.

Najina četrta hipoteza prav tako drži oz. je potrjena, saj je veliko učencev in učiteljev iz šol, kjer nimajo šolskega radia, seznanjena z njegovim delovanjem.

CILJI:

Cilji raziskovalne naloge, ki sva jih zastavili, so in niso bili doseženi. Na žalost je premalo šol izpolnilo anketo, da bi lahko dosegli najin cilj in ugotovili, koliko osnovnih šol celjske regije uporablja šolski radio. Iz analize anket sva prišli do zaključka, da je radio prisoten v večini šolah pri osebah, ki so izpolnile anketo. To naju je pozitivno presenetilo, saj sva pričakovali, da bo več takšnih šol, ki šolskega radia nimajo. Predvsem sva bili tega mnenja zato, ker je današnji tempo v šolah zelo hiter. Snovi, ki je moramo v šoli predelati, je veliko. Ogromno je pridobivanja ocen in v urniku ni prostora za druge dejavnosti ali motenje oz. krajšanje pouka. Zato sva veseli, da šole še uporabljajo šolski radio in s tem malo razbremenijo učence ter učitelje in jih med poukom sprostijo. To pripomore k večji zbranosti in veselju do dela.

Tudi drugi raziskovalni cilj je bil dosežen, saj sva ugotovili, da je šolski radio koristen za učence in učitelje. Največkrat se je ponovil razlog, da šolski radio popestri vsakdan, posredovane so pomembne informacije o preteklih ali prihajajočih dogodkih, dosežkih učencev in učiteljev. Radio ravno tako angažira učence, da sodelujejo na različne načine, učence spodbuja k ustvarjalnosti, predvsem pa jim ponudi čas za zabavo,

popestritev in poslušanje glasbe. Tudi šole, kjer šolskega radia nimajo, si ga v večini želijo, ker bi otroke in zaposlene za nekaj minut razbremenili, jim ponudili glasbo in učence spodbudili k ustvarjalnosti ter jih seznanili z medijskim/novinarskim delom.

6. ZAKLJUČEK

Pred pisanjem raziskovalne naloge sva bili prepričani, da za pridobitev literature o šolskem radiu, njegovi zgodovini in samem delovanju ne bo težav, ampak sva hitro ugotovili, da ni tako. O šolskem radiu in njegovi zgodovini je zelo malo literature, zato sva si pomagali s spletom, knjigo ter analizami anket, ki so nama bili v največjo pomoč. S pomočjo anket so bili najini cilji doseženi, prav tako sva prišli do sklepa, da je v osnovnih šolah celjske regije šolski radio bolj prisoten kot sva najprej mislili. Res je, da anketiranih ni bilo toliko, kot sva upali (vsaj 50%), a so bili rezultati teh, ki so pri anketi sodelovali, zadovoljivi. Večina jih je bila mnenja, da je šolski radio koristen za učence in zaposlene.

Najino raziskovalno nalogo bi lahko podrobneje raziskali, saj bi se lahko z anketo obrnili na vse osnovne šole v Sloveniji. S tem bi ugotovili, ali je tudi v drugih regijah šolski radio tako priljubljen, kot v šolah celjske regije.

Na naši šoli zaenkrat nimamo šolskega radia, ampak upava, da bova s to raziskovalno nalogo zbudili zanimanje pri učiteljih. Upava, da bodo tudi učitelji mnenja, da bi bilo dobro vsaj razmisliti o uvajanju šolskega radia, četudi le nekajkrat letno. Tako bi učenci in učitelji med poukom občasno poslušali malo glasbe, se sprostili ter ob kakšni nagradni igri krepili možgane na drugačen način.

7. VIRI IN LITERATURA

Pirc, T. (2005). *Radio : zakaj te imamo radi*. Ljubljana: Modrijan založba, d. o. o.

Šolski radio skozi čas. Slovenski šolski muzej. Ljubljana. Pridobljeno 17. 1. 2023,
<https://www.ssolski-muzej.si/slo/exhibits.php?item=135>

8. IZJAVA

IZJAVA*

Mentor/-ica Melita Čeh v skladu z 20. členom Pravilnika o organizaciji mladinske raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom Šolski radio ali je še prisoten v osnovnih šolah, katere avtor/-ica je Lara Pušnik in Teja Štingel:

– besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno, – pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature, – da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu, – da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na knjižničnih portalih z navedbo, da je raziskovalna naloga nastala v okviru projekta Mladi za Celje, – da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju, – da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 30. 4. 2023



Podpis mentorja

Podpis odgovorne osebe

POJASNILO

V skladu z 20. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje je potrebno podpisano izjavo mentorja (-ice) in odgovorne osebe šole vključiti v izvod za knjižnico, dovoljenje za objavo avtorja (-ice) fotografskega gradiva, katerega ni avtor (-ica) raziskovalne naloge, pa hrani šola v svojem arhivu.